
Echilibrul macroeconomic. Modelul IS-LM

Conf.univ.dr. Irina Ban

Bibliografie:

- Bodea, G. (coord.) (2015), *Macroeconomie*, Cluj-Napoca: Risoprint, cap. 8.
- (Blanchard, O.; Amighini, A.; Giavazzi, F. (2010), *Macroeconomics A European Perspective*, London: Pearson, cap. 5).

Structura cursului:

1. Echilibrul pe piața bunurilor și determinarea curbei IS
2. Echilibrul pe piața monetară și financiară și determinarea curbei LM
3. Echilibrul simultan. Efectele politicilor macroeconomice asupra echilibrului IS-LM

1. Echilibrul pe piața bunurilor și determinarea curbei IS

- Piața bunurilor și serviciilor se află în echilibru, atunci când producția este egală cu cererea agregată:

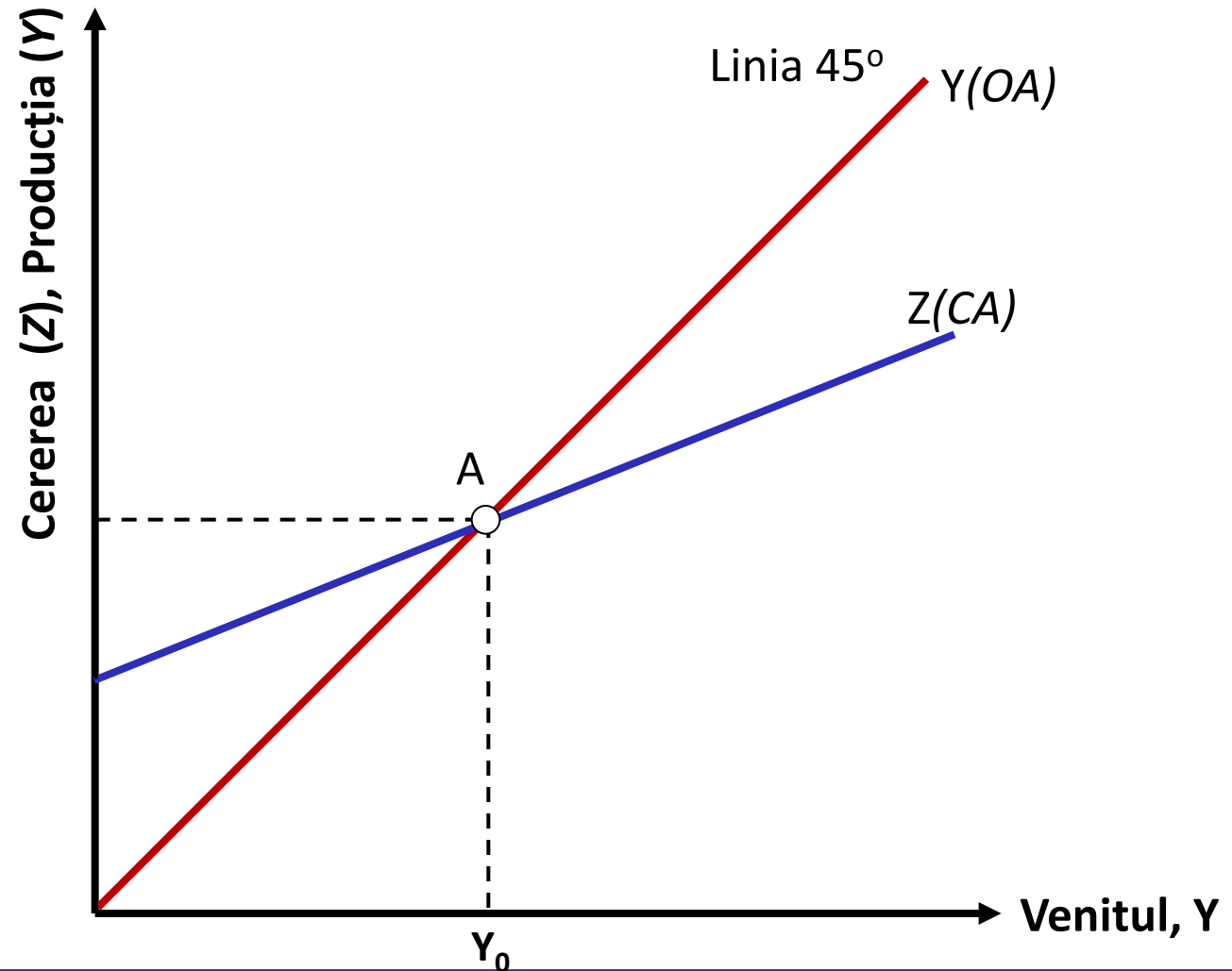
$$O_{agr.} = C_{agr.}$$
$$Y = C + I + G + EN$$

- în cazul unei economii închise cu sector guvernamental:

$$Y = C + I + G$$

$$Y = C(\underbrace{Y - T}_{Y_D}) + I\left(\underbrace{Y}_{+}, \underbrace{d'}_{-}\right) + G$$

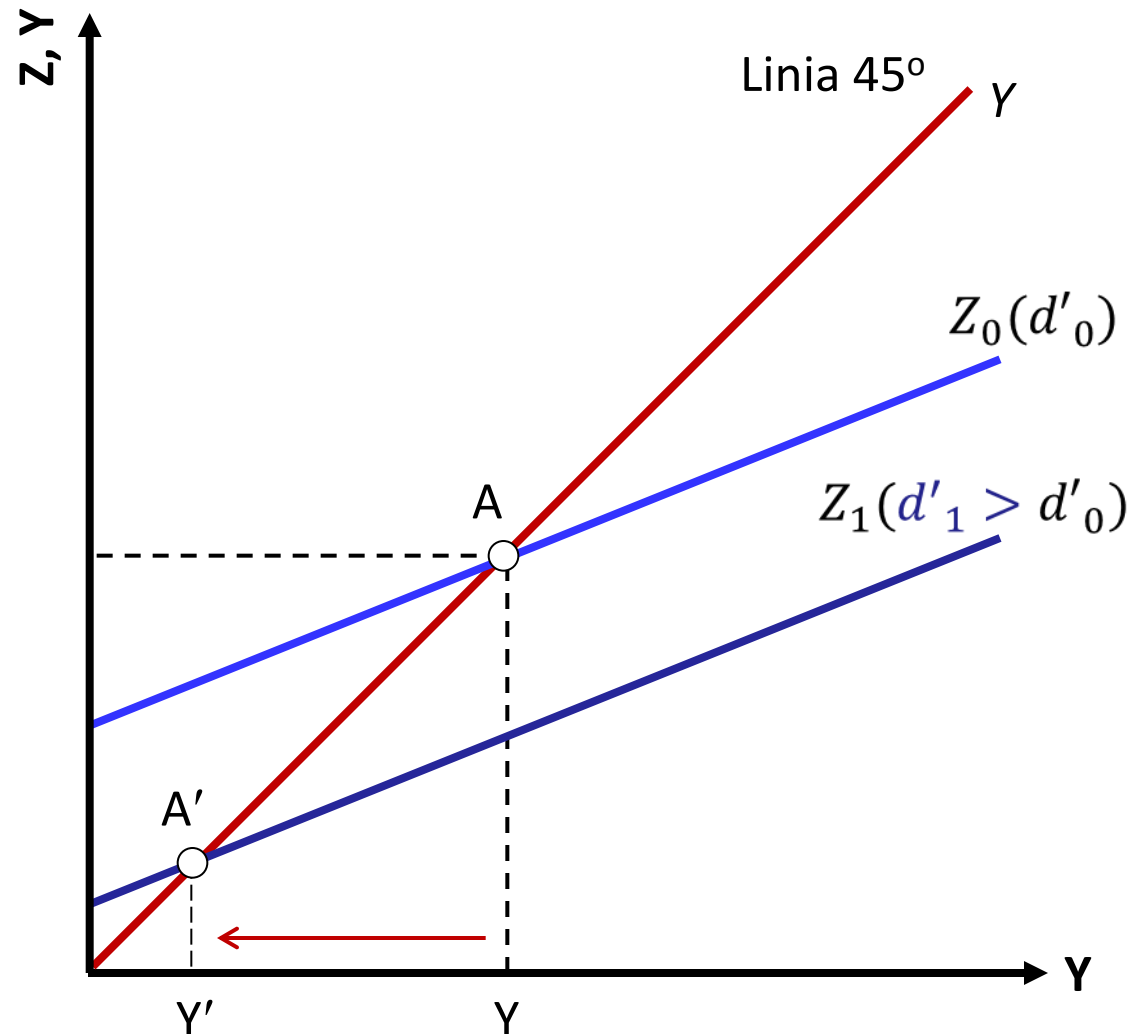
Determinarea producției de echilibru

Determinarea curbei IS

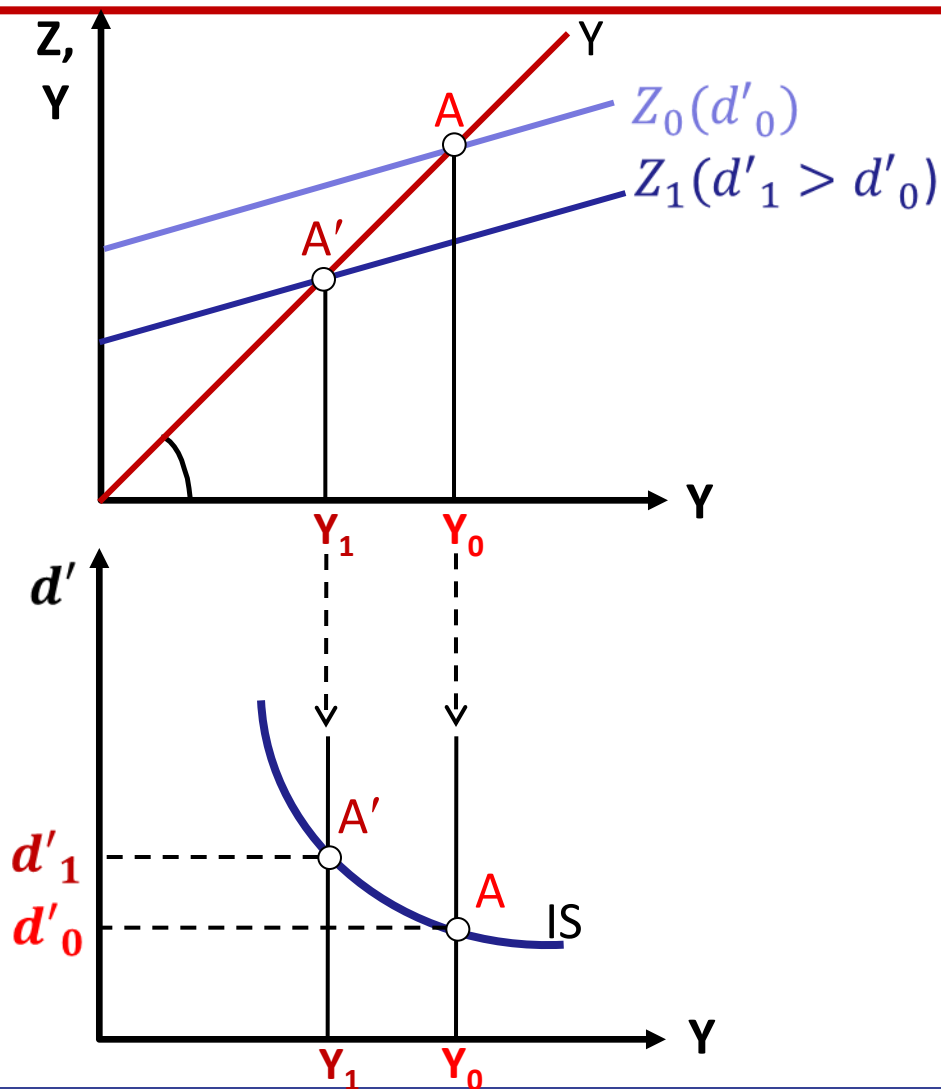
Efectele creșterii ratei
dobânzii asupra venitului
de echilibru

O creștere a ratei dobânzii
determină *reducerea*
investițiilor și a venitului
de echilibru. Curba
cererii agregate se
deplasează în jos.

Determinarea curbei IS

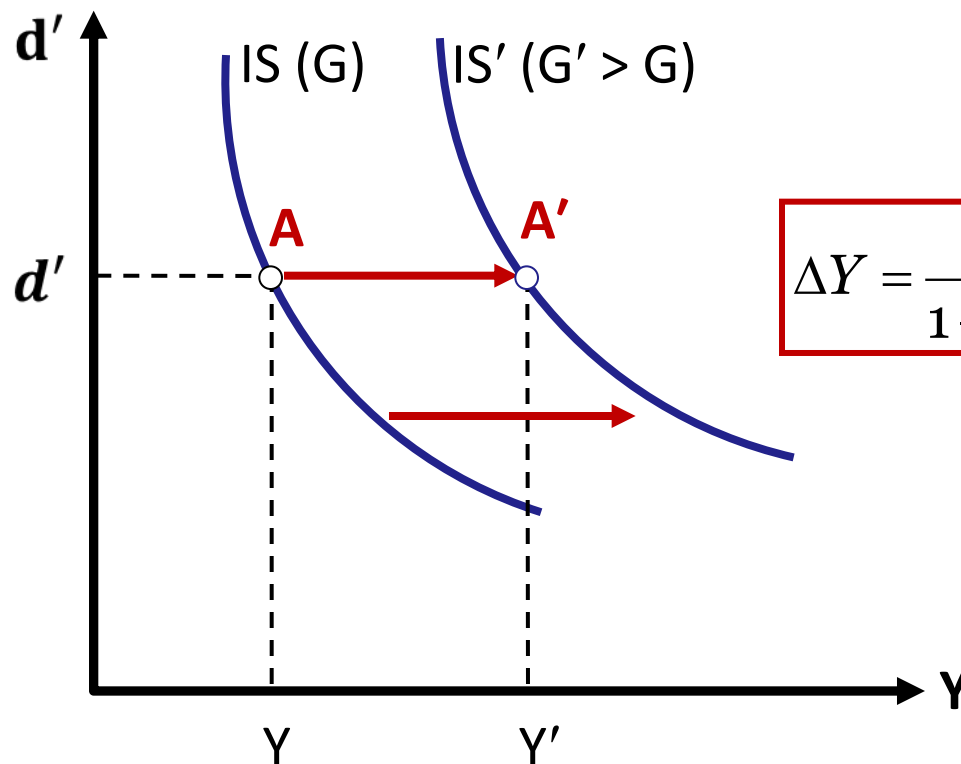
Odată cu creșterea ratei dobânzii, venitul de echilibru se reduce, ceea ce imprimă o pantă negativă curbei IS.

Deplasarea curbei IS

Efectele creșterii
cheltuielilor bugetare

Mărirea cheltuielilor bugetare,
determină deplasarea spre
dreapta a curbei IS.

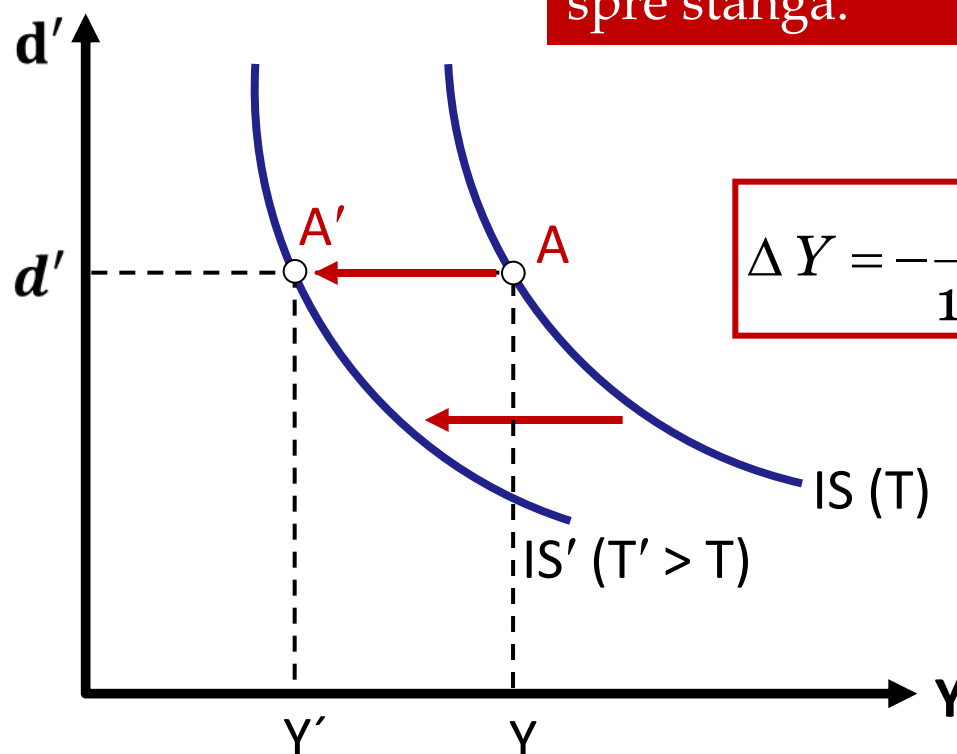

$$\Delta Y = \frac{1}{1 - c'} \cdot \Delta G$$

Deplasarea curbei IS

Efectele creșterii
nivelului taxelor
și impozitelor

Mărirea taxelor și a impozitelor,
determină deplasarea curbei IS
spre stânga.

$$\Delta Y = -\frac{c'}{1-c'} \cdot \Delta T$$

2. Echilibrul pe piața monetară și financiară și determinarea curbei LM

- Echilibrul pe piața monetară și financiară presupune egalitatea dintre cererea și oferta monetară:

$$M_{nom.}^S = M_{nom.}^D$$
$$M = P \cdot Y \cdot L(d')$$

M = masa monetară nominală;

$PYL(d')$ = cererea nominală de bani;

PY = venitul (nominal);

L = preferința pentru lichiditate;

d' = rata dobânzii;

Echilibrul pe piața monetară și financiară și determinarea curbei LM

- Echilibrul pe piața monetară și financiară poate fi scris și în termeni reali:

$$\underbrace{M/P}_{M^S} = \underbrace{YL(d')}_{M^D}$$

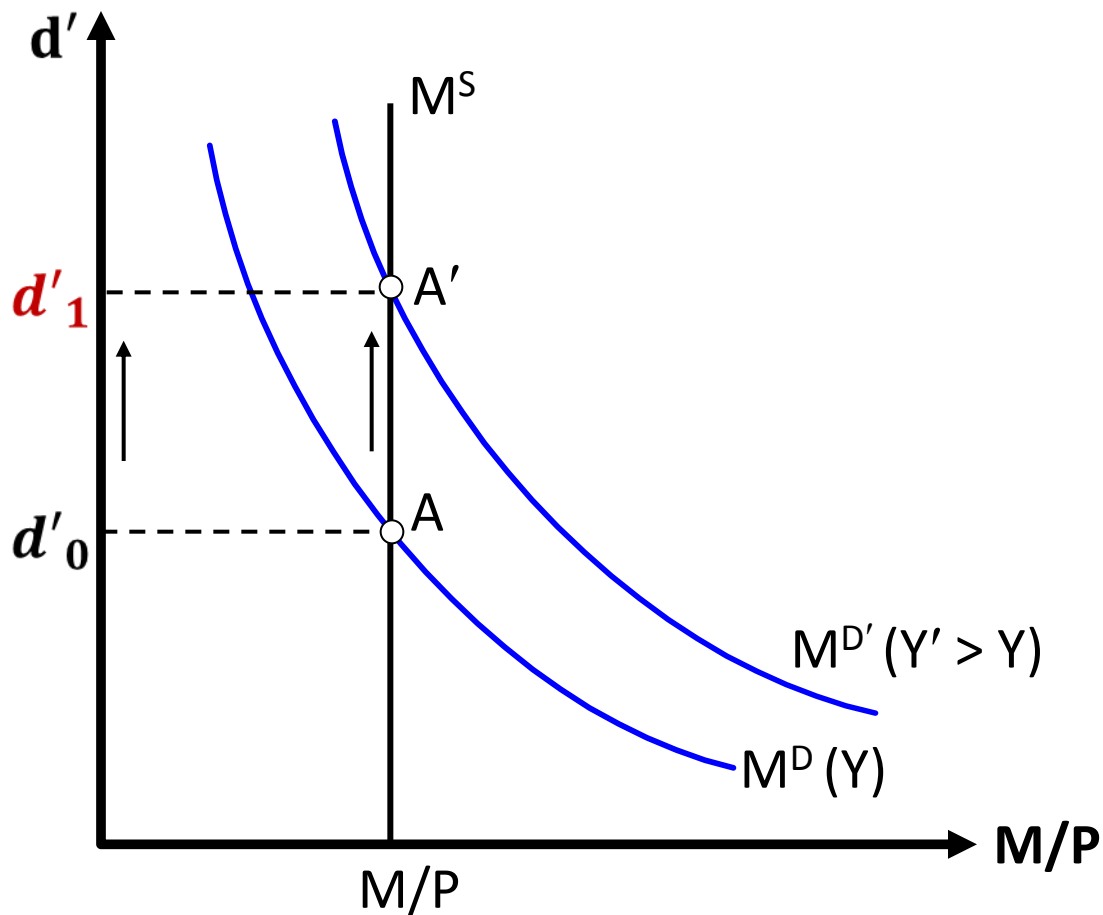
Obs.

PIB nominal = PIB real (Y) • Deflatorul PIB (P)

Determinarea curbei LM

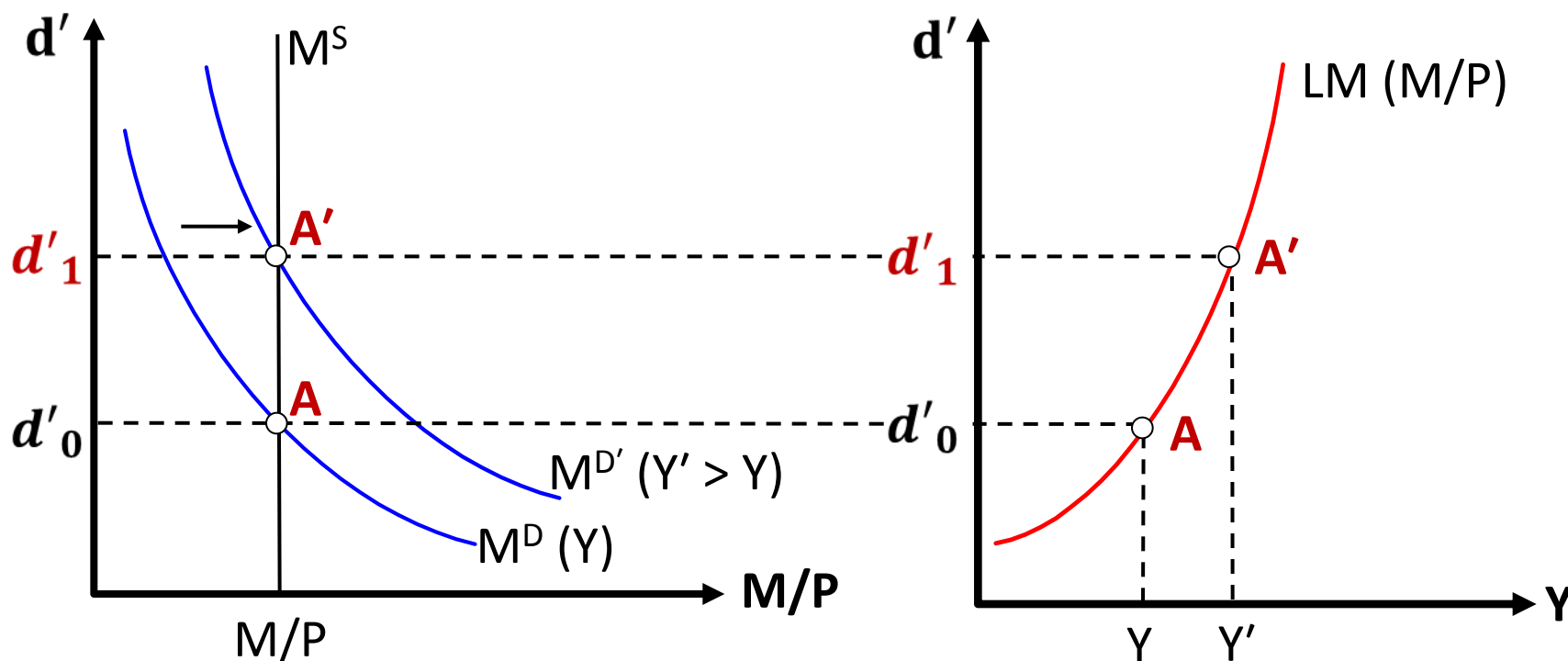
Efectele sporirii venitului asupra ratei dobânzii de echilibru

Odată cu *creșterea* venitului, crește cererea monetară datorată mobilului tranzacțional. Ca urmare, rata dobânzii de echilibru *crește*.

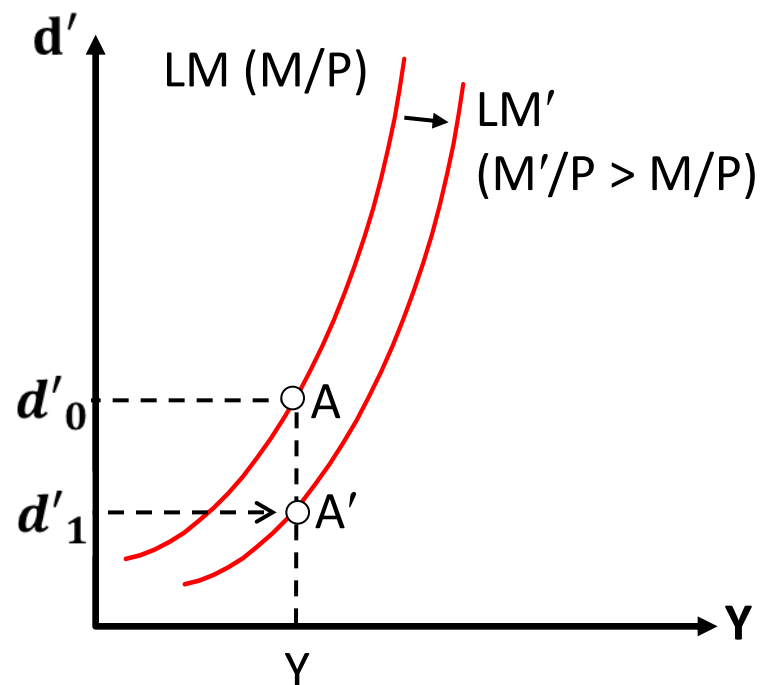
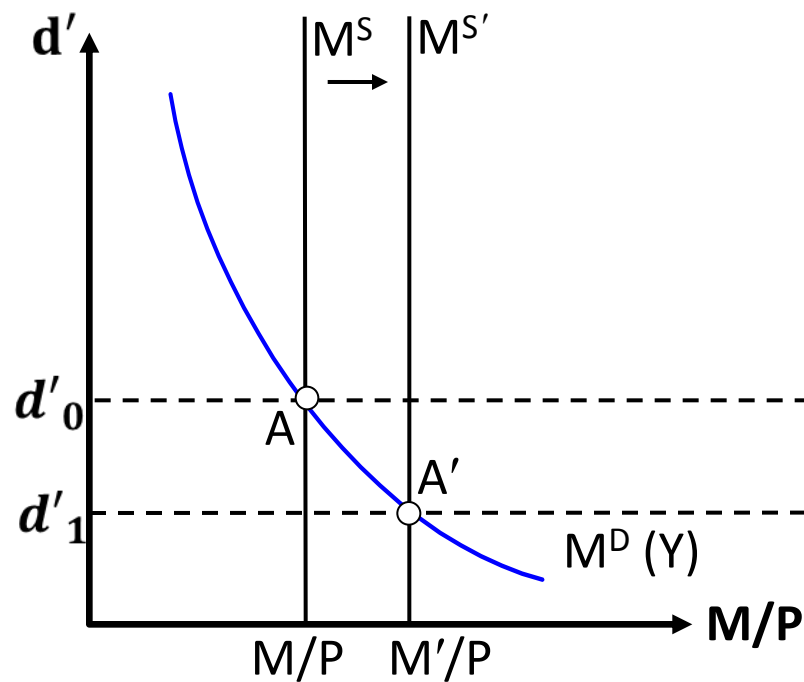
Determinarea curbei LM

Odată cu creșterea venitului, va crește și rata dobânzii, ceea ce imprimă o pantă pozitivă curbei LM.

Deplasarea curbei LM

O creștere a ofertei monetare, deplasează curba LM spre dreapta

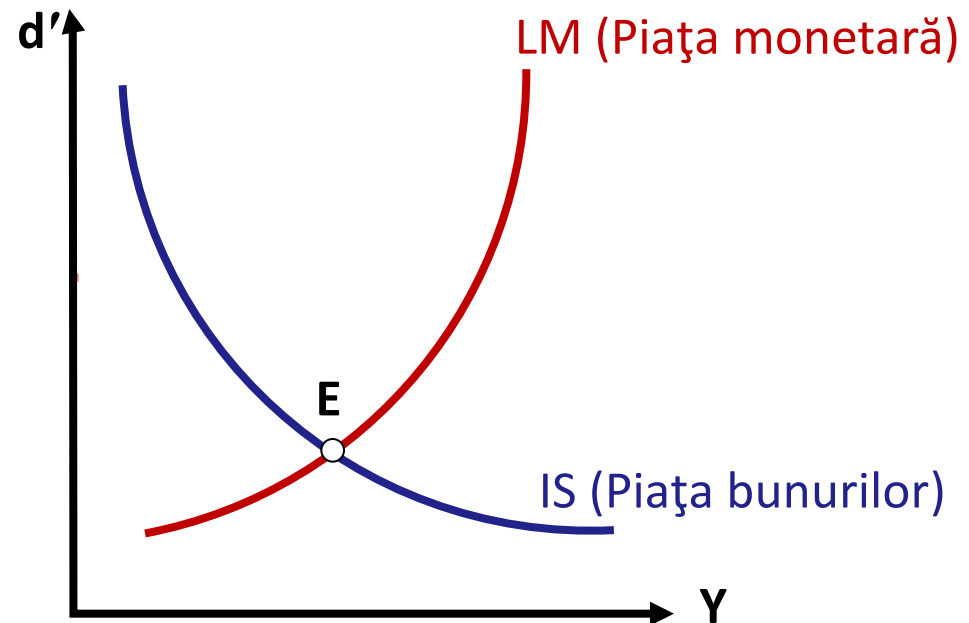
3. Echilibrul simultan

Modelul IS-LM

Echilibrul simultan atât pe piața bunurilor (economia reală), cât și pe piața de capital (economia monetară) are loc în punctul de intersecție E.

Curba IS: $Y = C(Y - T) + I(Y, i) + G$

Curba LM: $\frac{M}{P} = YL(d')$

Efectele politicilor macroeconomice asupra echilibrului IS-LM

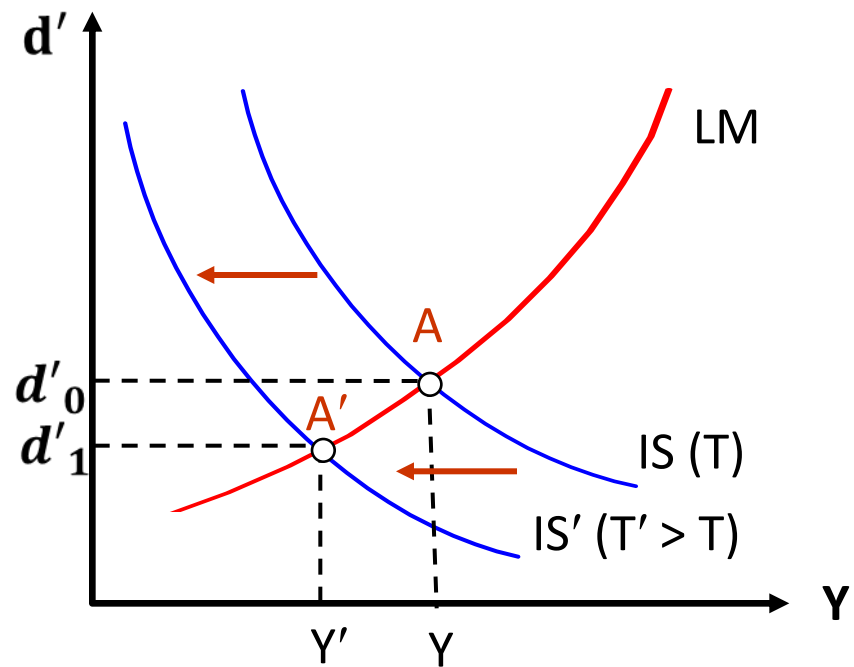
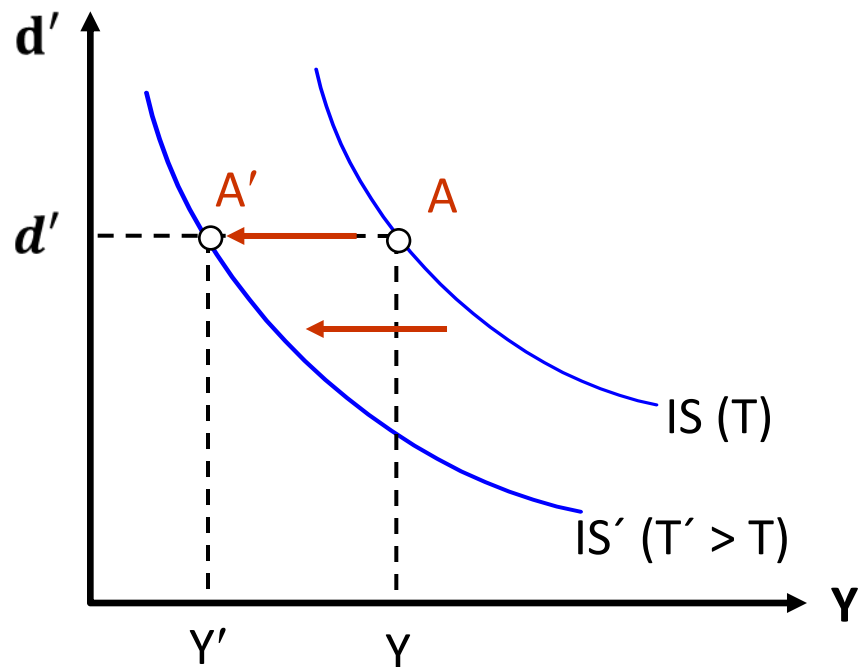
Politica bugetară

- O diminuare a deficitului bugetar se realizează printr-o politică *bugetară restrictivă* (creșterea impozitelor și taxelor și/sau reducerea cheltuielilor guvernamentale).
- O mărire a deficitului bugetar are loc în urma unei politici *bugetare expansive* (reducerea taxelor și impozitelor și/sau majorarea cheltuielilor guvernamentale).
- Atât modificarea cheltuielilor bugetare, cât și a taxelor și impozitelor vor determina **deplasarea curbei IS (nu și LM)**.

Politica fiscală

Efectele unei politici fiscale restrictive

O creștere a impozitării duce la deplasarea spre stânga a curbei IS, ceea ce determină scăderea venitului și a ratei dobânzii de echilibru.

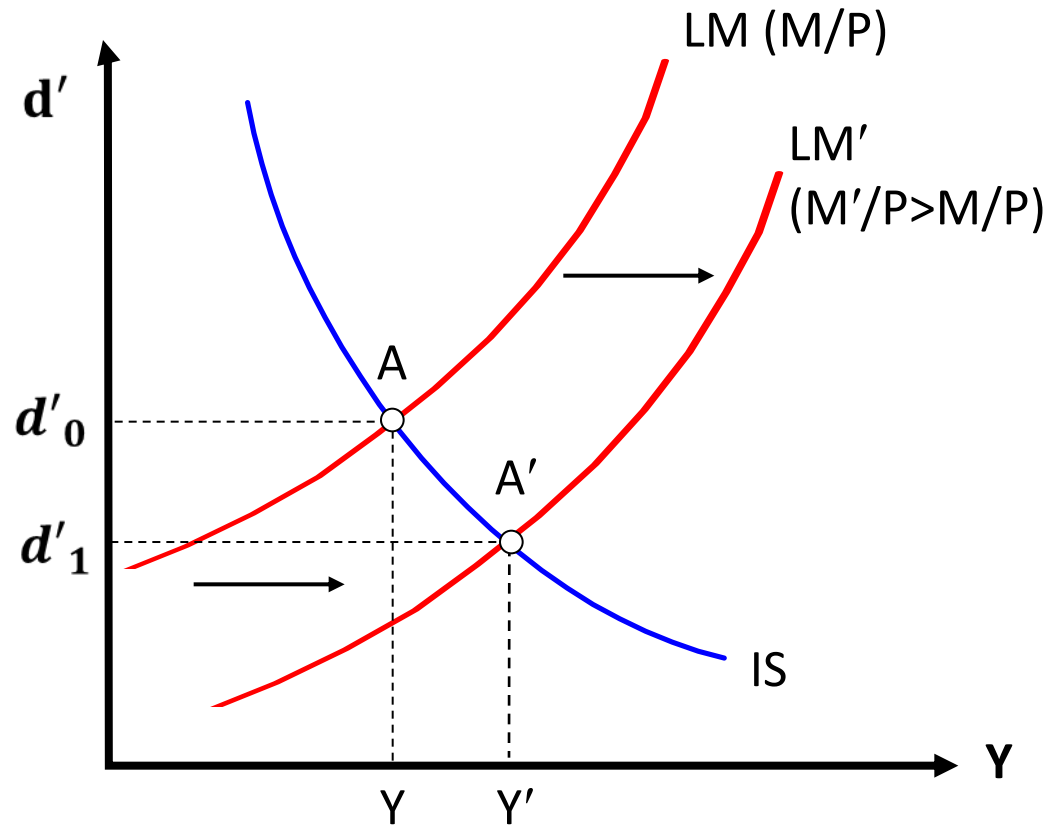
Politica monetară

- O restrângere a masei monetare în circulație poartă numele de politică *monetară restrictivă (contractivă)*.
- O mărire a masei monetare în circulație poartă numele de politică *monetară expansivă*.
- Politica monetară **influențează doar curba LM**.

Politica monetară

Efectele unei politici monetare expansive

O creștere a ofertei monetare deplasează curba LM spre dreapta, ducând la creșterea venitului și la scăderea ratei dobânzii.

Efectele politicilor macroeconomice asupra echilibrului IS-LM

Combinarea politicilor bugetare cu cele monetare poartă numele de mix de politici (*policy-mix*).

Efectele politicilor bugetare și monetare

	<i>Curba IS</i>	<i>Curba LM</i>	<i>Venitul</i>	<i>Rata dobânzii</i>
↑ T	spre stânga	–	scade	scade
↓ T	spre dreapta	–	crește	crește
↑ G	spre dreapta	–	crește	crește
↓ G	spre stânga	–	scade	scade
↑ M	–	dreapta-jos	crește	scade
↓ M	–	stânga-sus	scade	crește

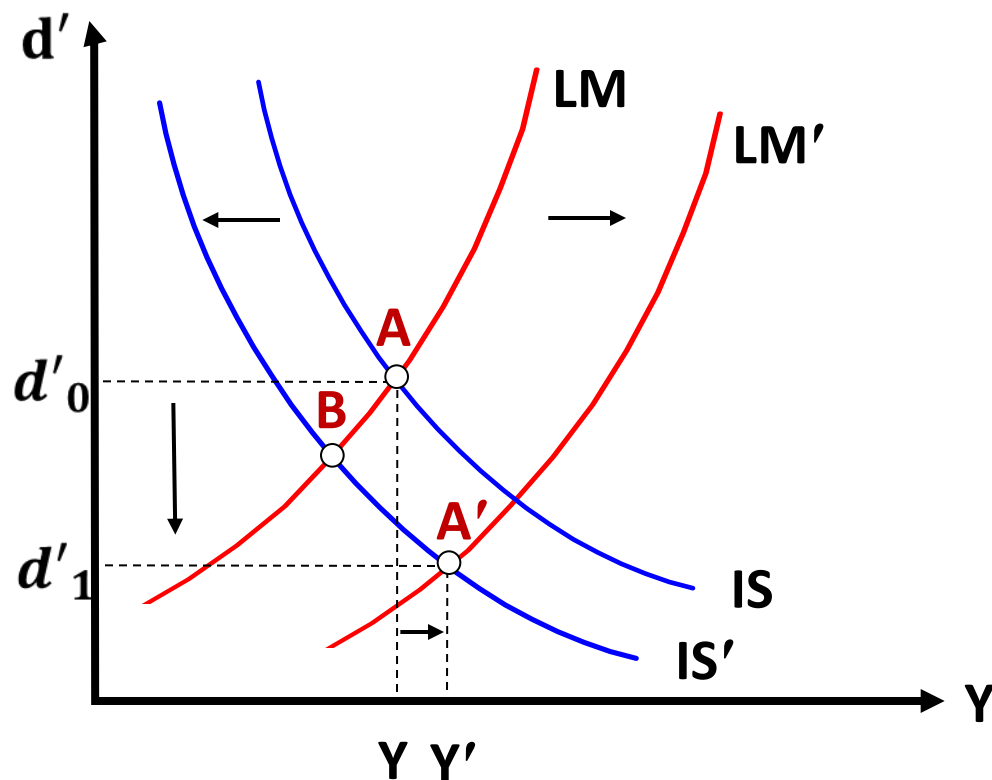
Mixul de politici: Clinton și Greenspan

Variabile macroeconomice, SUA, 1991-1998

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Soldul bugetului de stat (% PIB) (Minus = Deficit)	-3.3	- 4.5	- 3.8	- 2.7	- 2.4	- 1.4	- 0.3	0.8
Creșterea PIB (%)	-0.9	2.7	2.3	3.4	2.0	2.7	3.9	3.7

Mixul de politici: Clinton și Greenspan

Consolidare bugetară + politică monetară expansionistă

A : IS & LM;

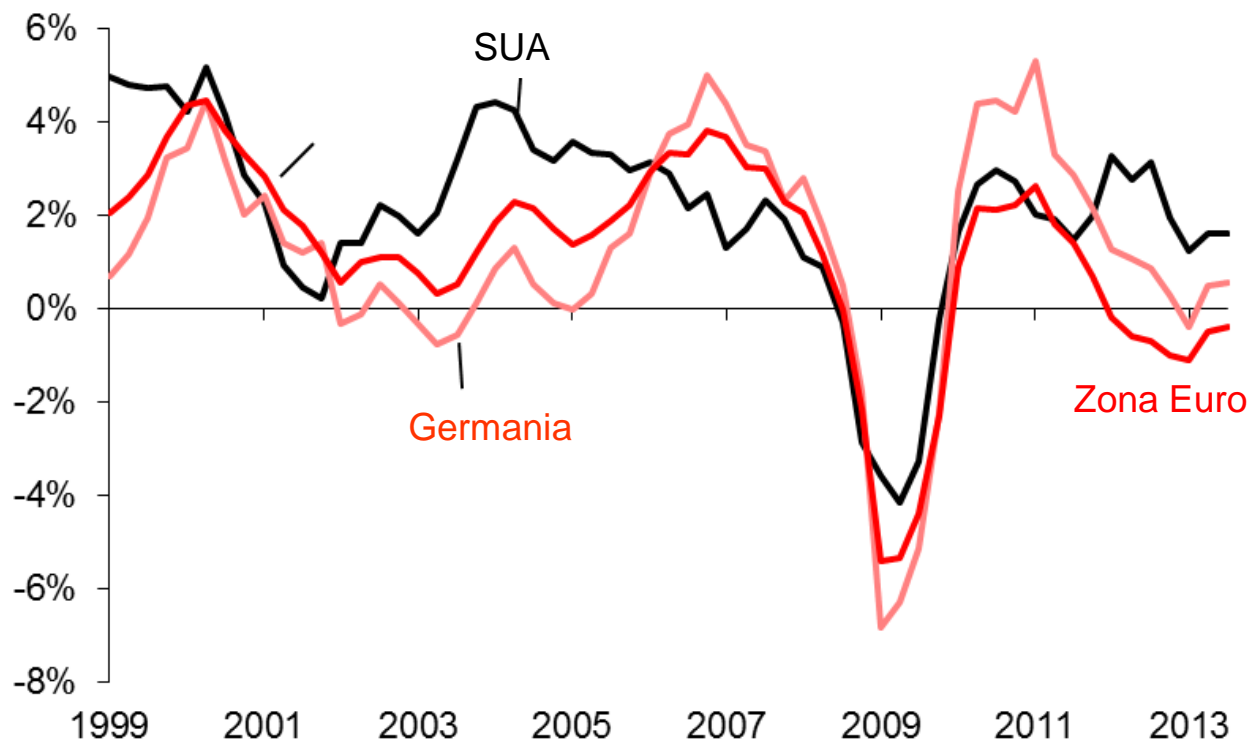
IS': politică bugetară restrictivă

B : echilibru intermediar

LM': politica monetară expansionistă

A' : noul echilibru

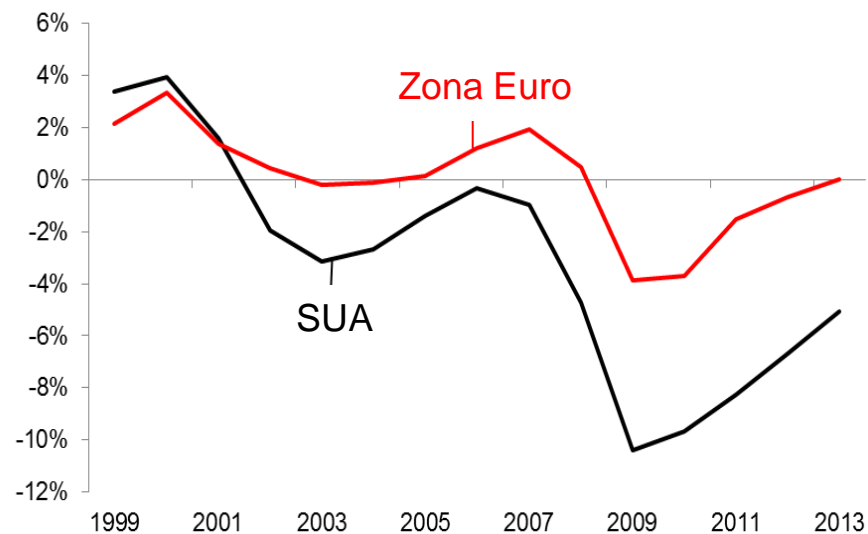
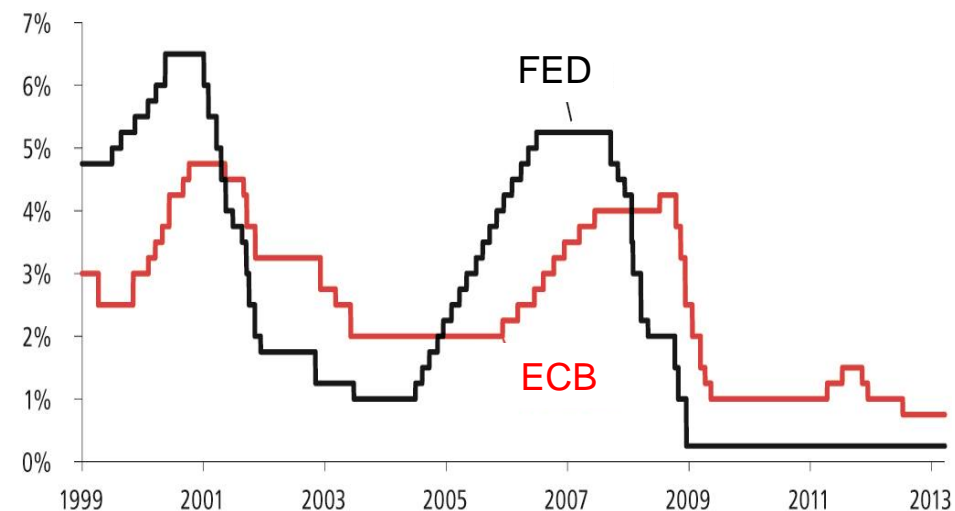
Mixul de politici: Criza economico-financiară din 2008-2009

Ratele de creștere economică în USA și Zona Euro, între anii 1999 și 2013

Mixul de politici: Criza economico-financiară din 2008-2009

Mixul de politici: politică monetară și bugetară expansioniste

Evoluția ratei dobânzii de politică monetară

Evoluția soldului bugetului de stat

Mixul de politici: Criza economico-financiară din 2008-2009

Scăderea dramatică a investițiilor a dus la deplasarea curbei IS spre stânga la IS'' .

Fără intervenția statului în economie, producția ar fi scăzut la nivelul Y'' (punctul A'').

Expansiunea monetară a dus la deplasarea curbei LM spre dreapta la nivelul LM' .

Reducerea impozitării și creșterea cheltuielilor bugetare au determinat deplasarea curbei IS spre dreapta de la nivelul IS'' la IS' .

